Tulemas on noortevolikogu valimised

LK 3

Tunnustati Elva valla haridustöötajaid

LK 4

Lumetõrje Elva valla riigiteedel

LK 7

Elva valla leht

ELVA VALD

23. OKTOOBER 2023, NR 140
infoleht@elva.ee
elva.ee / 5662 9554
facebook.com/elvavald

Rõngu kogukonnakeskus on ametlikult avatud

9. oktoobril toimus Rõngu Kogukonnakeskuse ametlik avamispidu.

Ametlikule avamisele olid kutsutud inimesed, kes olid seotud hoone projekteerimise, ehituse või haldamisega ning valla poolt anti üle tänusõnad ja sooviti head kasutamist.

Hoone planeerimisega alustati juba 2018. aastal, uue Elva valla moodustamise järgselt, ning sellest andis avamisüritusel ka ülevaate abivallavanem Heiki Hansen. Samuti tutvustasid hoone kavandamist arhitekt Uko Künnap ja projekteerijad ettevõttest Sirkel ja Mall OÜ. Hoone ehitamisega alustati küll 2020. aasta lõpus, kuid peale esialgse ehitaja pankrotistumist, COVID-19 perioodi ja riigihanke vaidlusi, esitas parima pakkumuse Dorpat Ehitus OÜ, kes lõpetas pooleliolevad tööd uues keskuses.

Kõik on oodatud

Elanikele on uus hoone olnud avatud juba paar nädalat, kuid uudistama on oodatud kõik, kes veel pole jõudnud. Kogukonnakeskuses asub raamatukogu ja Rõngu piirkonna teenuskeskus, kus võtavad vastu nii piirkonna koordinaator, sotsiaaltöötaja kui ka lastekaitsetöötaja. Peale selle on majas olemas ka eraldi bussiootesaal ning seminariruum paarikümnele inimesele, mida saab vajadusel ka tulevikus rentida. Täpsema hinnakirja ja tingimused töötab välja juba Rõngu raamatukogu, kelle kasutada lugemissaal/seminariruum jääb.

RÕNGU KOGUKONNAKESKUS. Fotod: Triinu Paas

RAAMATUKOGUS ON MUGAVAD KOTT-TOOLID KOHAPEAL LUGEMISEKS.

Loodetavasti leiab uus kogukonnakeskus palju kasutajaid ning piirkonna inimesed hoiavad seda. Turvalisuse huvides on hoonele paigaldatud ka sise- kui ka välikaamerad, et tagada nii bussiootajate kui ka hoone külastajate ohutus.

Rõngu Kogukonnakeskuse asub aadressil Tartu mnt 2a, Rõngu.

Teenuskeskus on avatud:
- E, T, K kell 8–16;
- N kell 8–18;
- R kell 8–14.

SEMINARIRUUM.

BUSSIOOTESAAL.

Raamatukogu on avatud:
- E, T, K kell 9–17;
- N, R kell 11–17.

Bussiootesaal ja avalik WC on esialgu avatud iga päev kell 6.15–21.00 (lahtiolekuaegu võidakse muuta vastavalt vajadusele).

LÜHIDALT

LÕVE VESKI PAISJÄRVE REKONSTRUEERIMISE KESKKONNAMÕJUDE HINDAMISE ARUANDE AVALIK ARUTELU

Lõve veski paisjärve rekonstrueerimise keskkonnamõjude hindamise aruande **avalik arutelu toimub 30. oktoobril algusega kell 16 Valguta Seltsimajas** (Valguta tee 10, Lapetukme küla)**.** Keskkonnamõju hindamise (KMH) aruandega on võimalik tutvuda kuni 27.10 Keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

Tegevuse eesmärk on Rõngu jõele endise Lõve veski paisjärve rekonstrueerimine ja kalapääsu rajamine Lõve paisul, Rõngu jõe süvendamine mahus kuni 70 000 m3 ja tahkete ainete uputamine mahus kuni 1500 m3 Lõve järve kinnistul. KMH aruanne võtab kokku kavandatava tegevuse ja selle alternatiivsete lahenduste keskkonnamõju hindamise tulemused.

Kõigil on õigus esitada kirjalikult ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi KMH aruande kohta kuni 27.10.2023 Ivo Ojamäele (küsimused KMH teemal) või Kairit Kriisile (küsimused keskkonnaloa teemal).

Lisainfo:
Ivo Ojamäe
5057438 / ivo.ojamae@keskkonnaamet.ee

Kairit Kriis
5249230 / info@keskkonnaamet.ee

ELVA VALLA INFO

Selgunud on kaasava eelarve rahvahääletuse tulemused

Rahvahääletuse tulemusena oli populaarseim idee muuta Rõngu kooli ja staadioni ümbrus kaasaegseks.

Kõigil rahvastikuregistrijärgsetel Elva valla kodanikel oli võimalus 9.-15. oktoobrilini anda kuni kolm häält sel aastal väljapakutud kaasava eelarve ideede poolt.

Kõige rohkem hääli kogus idee „Rõngu Keskkooli ja staadioni ümbrus kaasaegseks ja turvalisemaks vabaaja veetmise kohaks“. Projekti eesmärk on rajada Rõngu Keskkooli ja staadioni vahelisele alale katusega rattaparkla, mis pakub võimalust ratta turvaliseks hoiustamiseks ning samas kaitseb sõidukeid halbade ilmastikuolude eest.

Teine hääletajate lemmikidee oli „Rannu Kooli madalseiklusrada“. Selle projekti eesmärk on alustada madalseiklusraja ehitamist. Rajal olevad atraktsioonid aitavad treenida laste koordinatsiooni ja tasakaalu ning keha süvalihaseid. Planeeritav madalseiklusrada oleks õpilastele kasutamiseks vahetundide ajal ning ka pärast kooli. Samuti võivad madalseiklusrajal ronimas käia ka teised lapsed ja noorukid ning miks mitte ka täiskasvanud.

3.–4. kohta jäid jagama võrdselt 234 häälega „Rämsi küla madalseikluspark“ ning „Välijõusaali uuendamine Elva staadioni spordipargis“.

Vastavalt Elva valla kaasava eelarve menetlemise korrale saavad rahastuse kolm rahva hääletusel kõige rohkem hääli saanud ettepanekut tingimusel, et kaasava eelarve objektid peavad asuma valla erinevates piirkondades. Ühe objekti maksimaalne rahastussumma on kuni 20 000 eurot.

Elva Vallavalitsus asub läbirääkimistesse 3.–4. koha ideede autoritega, et kuidas võidusummat jagada. Kaasava eelarve tulemused kinnitab volikogu eelarve kinnitamisega, lisades reastatud ettepanekute nimekirja eelarve seletuskirja.

Kaasava eelarve menetlus on paljudes maailma riikides, sh Eestis, kasutatav menetlus eelarve koostamisel, kus kohalikule kogukonnale on antud võimalus kohaliku oma valitsuse eelarve koostamisel teatud summa osas kaasa rääkida.

Aitäh kõigile, kes hääletusel osalesid!

Rohkem teavet kaasava eelarve kohta: www.elva.ee/kaasaveelarve.

Lisainfo:
Sirli Pippar, arendusspetsialist
sirli.pippar@elva.ee
5837 7930

Kaasava eelarve häälte jaotus:

Rõngu Keskkooli ja staadioni ümbrus kaasaegseks ja turvalisemaks vaba aja veetmise kohaks	266
Rannu Kooli madalseiklusrada	258
Välijõusaali uuendamine Elva staadioni spordipargis	234
Rämsi küla madalseikluspark	234
Sportland Elva disgolfipargi parkimisala laiendus ja elektriga liitumine	192
Elva Pilliriik	157
Õuesõppeklass Puhja Kooli	146
Peedu kergliiklustee alguses asuva spordiväljaku täiendamine ja uuendamine sportimisvõimaluste parendamiseks	63
Aakre mõisaparki infotahvel mõisa ja kooli ajaloost	60
Mahlamäele mänguväljak	48

Esitatud ideed piirkondade lõikes

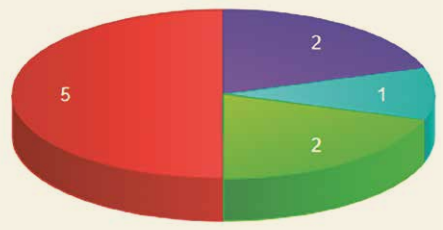

LÜHIDALT

ELVA VALD OTSIB JÕULUPUUD

Elva vald otsib jõulupuud, mis kaunistaks jõuluperioodil Elva linna. Kõik maa- ja metsaomanikud, kelle valdustes kasvab uhkeid käharaid kuusepuid, on oodatud oma pakkumist tegema. Väärika jõulupuu pikkus võiks jääda 12–20 meetri vahemikku, kuusk (või nulg) peab olema tihe, ühtlase võraga ja kasvama ligipääsetavas kohas.

Vallavalitsus ootab pakkumisi 10. novembrini koos fotoga kuusest (või nulust), asukoha kirjelduse, puu kõrguse, omaniku kontaktandmete ja hinnasooviga e-aadressile sten.saarekivi@elva.ee.

Lisainfo telefonil 5886 1600.

ELVA LINNA JÕULUPUU. Foto: Kayvo Kroon

UUED INIMESED ELVA VALLAVALITSUSES

Elva Vallavalitsuse uus kommunikatsioonijuht on Helene Liisi Keis

Elva Vallavalitsuse uus kommunikatsioonijuht on Helene Liisi Keis, kes alustas oma tööd 1. oktoobrist. Seni seda ametikohta täitnud Eliise-Berta Tarto liikus edasi sihtasutuse Elva Kultuur ja Spordi turismijuhi ametikohale.

Helene Liisi loodab kollektiivi tuua värsket perspektiivi ja initsiatiivi, et aidata Elva vallal arendada sidusat ja tõhusat suhtlust kogukonnaga.

Helene Liisi Keis õpib peale kommunikatsiooni eriala ka majandust Tartu Ülikoolis. Varasemalt on ta töötanud kommunikatsioonibüroos, turunduses ning juhtinud kampaaniaid ja tegelenud ürituskorraldusega. Helene on ise põnevil uue väljakutse ees Elva vallas. „Elva on imekena koht ning mul on heameel ja rõõm olla osa sellest kogukonnast. Soovin panustada avatud ja läbipaistva kommunikatsiooni edendamisse ning aidata kaasa Elva valla arengule ja kogukonnaga suhtlemisele,“ räägib Helene Liisi Keis.

Kommunikatsioonijuht vastutab Elva valla kommunikatsioonistrateegia ja avaliku suhtluse eest. Tema ülesanded hõlmavad kogukonna kaasamise strateegiate arendamist, Elva valla sõnumite ja tegevuste edastamist nii kodulehel kui ka sotsiaalmeedia kanalistes ning valla alla kuuluvate allasutuste kommunikatsiooninõustamist.

HELENE LIISI KEIS.

Kontakt:
helene.liisi.keis@elva.ee
tel 5915 1120

Sotsiaaltööspetsialist – Hene-Kreete Hoop

Hene-Kreete asus Elva Vallavalitsusse tööle ajutiselt vabanenud sotsiaaltööspetsialisti ametikohale oktoobri algusest.

Hene-Kreete peamine ülesanne on sotsiaaltöö koordineerimine Elva vallas (Elva linn, Kalme, Kurelaane, Käo, Käärdi, Metsalaane, Uderna, Vellavere).

Sotsiaaltööspetsialist nõustab abi vajavaid isikuid erinevates sotsiaalhoolekandealaste küsimuste lahendamisel ning abistab sotsiaalhoolekandealase abi saamiseks vajaliku taotluse vormistamisel. Muu hulgas korraldab ta abivajajatele sotsiaalabitoetuse ja sotsiaalteenuste osutamist ning selgitab taotluse esitamisel või abivajaduse ilmnemisel välja abi vajaduse ja ulatuse.

HENE-KREETE HOOP. Foto: Triinu Paas

Kontakt:
hene-kreete.hoop@elva.ee
tel 5691 4114

Elva linna ühendlasteaeda hakkab juhtima Riin Raie

Alates 1. jaanuarist 2024 liidetakse Elva linnas kaks lasteaeda, Õnneseen ja Murumuna. Uue asutuse tegevus toimub neljas asukohas ühise juhi käe all.

RIIN RAIE. Foto: Helene Liisi Keis

Elva linna lasteaedade ühendjuhtimise lahenduse arutamine ja väljatöötamise protsess on koostöös huvigruppidega toimunud alates jaanuarist. Ühendjuhtimine loob palju uut väärtust ning seetõttu usume, et selle protsessiga saaksime tõsta tänaste lasteaedade toimekindlust, dünaamikat kui teenuskvaliteeti. Seejuures on meie jaoks oluline, et säiliksid sealsed teenused ja inimesed.

Uut ametit alustades on Riinu siht tekitada väärtusruum, mis omakorda peab võimaldama nii arendustegevusi kui ka juba väljakujunenud teenuste kvaliteetset osutamist. Plaanis on kõikides protsessides kaasata mitut osapoolt ning kombineerida selgeid arenguootusi rakendades erinevate osapoolte teadmisi-kogemusi, et saavutada parim tulemus.

Väärtustab pingutusi

Riin on sündinud ja kasvanud Elvas ning tema silmis on Elva tänaseni üks ilusamaid väikelinnu Eestis. Pikaajaline töötamine nii era- kui ka avalikus sektoris on andnud talle teadmised ja kogemused, mis on vajalikud lasteaedade juhtimiseks.

Pärast 11 aastat Audenteses teeninduspsuhina töötamist on ta tegevjuhina andnud oma panuse Viimsi laste- ja vabaajakeskuse käivitamisel ja arendamisel ning panustanud Töötukassa tööandjate tiimis olles silmitsi COVID-kriisi tööelu muutustega.

Uues ametis näeb uus juht võimalust anda oma ühiskondlik panus laste- ja alushariduse kvaliteedi tõstmisele ning panus selle heaks töötavate inimeste heaolusse. Riin Raie: „Oluline on tekitada väärtusruum, mis ühelt poolt peab võimaldama nii riskantseid arendustegevusi, kui juba väljakujunenud teenuste kvaliteetset osutamist. Varasemast töökogemusest võtan kindlasti kaasa põhimõtte, et avatud ja arengule suunatud meeskonnas on oluline väärtustada mitte ainult tulemusi, vaid ka pingutust ning üksteisest hoolimist“. Peale selle usub Riin, et Elva lasteaedades töötab missiooniga, avatud ja muutuste võimalikkusesse uskuv äge meeskond.

Küsimuste korral palume pöörduda abivallavanema Heiki Hanseni poole telefonil 527 3646 või e-aadressil heiki.hansen@elva.ee.

Novembris toimuvad Elva valla noortevolikogu valimised – tule kandideerima!

Kätte jõudmas aeg, kui noortevolikogu kolmas koosseis hakkab enda otsi kokku tõmbama ning soovib anda noortevolikogu uutesse kätesse.

REELIKA PUNKAR,
NOORTEVOLIKOGU ESIMEES
SIRLE LÜÜS,
ELVA VALLAVALITSUSE NOORSOOTÖÖ-SPETSIALIST

Siinkohal kutsume ülesse kõiki noori, vanuses 14–26, kes elavad Elva vallas või õpivad Elva valla koolis ja soovivad kaasa rääkida Elva valla noori puudutavatel teemadel. Nüüd on sinu võimalus! Garanteerime põnevaid kogemusi terveks eluks, valla poolset tuge kogu koosseisu ajaks ja kes teab, ehk ka uued toredad sõbrad terveks eluks.

Valimistega seotud lisainfo lisandub jooksvalt Elva valla noortevolikogu sotsiaalmeediasse. Kui sul tekkis huvi või soovid midagi küsida, siis kirjuta julgelt noortevolikogu@elva.ee või punkarreelika@gmail.com.

Kandideerimine

Noortevolikogusse kandideerimiseks tuleb täita hiljemalt 5. novembriks (k.a) ankeet, mille leiad Elva valla kodulehelt. Kõikide kandidaatidega saab alates 7. novembrist tutvuda Elva vallavalitsuse kodulehel www.elva.ee/noortevolikogu ning noortevolikogu sotsiaalmeedia kanalites.

Valimised toimuvad 20.–26. november ja need korraldatakse sedelhääletusena. Eelhääletused toimuvad 20.–24. novembril kõikides Elva valla koolides, kus on III ja IV kooliaste, ehk alates 7. klassist. Hääletada saab ka valimispäeval, 26. novembril, kell 11–14 Elva noortekeskuses. Valituks osutuvad kuni 13 enim hääli kogunud kandidaadid, kes moodustavadki uue Elva valla noortevolikogu.

Noortevolikogu tegevuse peamised eesmärgid on:

» Elva valla noorte õiguste ja huvide esindamine;
» noorte julgustamine kodanikualgatuslikule tegevusele;
» kaasa rääkimine valla noorsootöö küsimustes.

Lisainfo: Sirle Lüüs
sirle.luus@elva.ee / tel 5353 5466

LÜHIDALT

Käimas on tunnustamiskonkurss Tartumaa Hea Tegu 2023

Tartu Ärinõuandla kuulutas välja Tartumaa Hea Tegu 2023 tunnustamiskonkurssi ning kutsub märkama tegusaid ühendusi ja vabatahtlikke enda ümber. Samuti saavad vabaühendused ise esitada tunnustamiseks neid toetanud ettevõtteid ja ka kohalikku omavalitsust, kui koostöö on olnud sisuline ja tulemuslik.

SA TARTU ÄRINÕUANDLA

Esimest korda toimus Tartumaa tunnustamiskonkurss HEA TEGU aastal 2010 ning sellega soovime esile tõsta ja tunnustada neid, kelle teod muudavad meie kodukohta paremaks, kogukonda ühtsemaks ning kodanikuühiskonda tugevamaks.

Varasemad aastad on näidanud, et tunnustamiseks esitatud ühenduste eestvedajad on siiralt tänulikud, et nende tegevusi oluliseks peetakse ja tänamiseks esitatakse – see annab jaksu ja indu tegevustega edasi minna. Ka ettevõtjad, kes igapäevaselt kogukonnas elavad ja piirkonnas toimetavaid ühendusi toetavad, on märkamise ja tunnustuse eest rõõmsad ning mõistavad, et ühine tegutsemine loob kogukonna jaoks uut väärtust ja paremat elukeskkonda.

Soovime leida ja tunnustada 2023. aastal silma paistnud ja innukalt tegutsenud:

» aktiivseid kodanikuühendusi,
» vabakondlasi/vabatahtlikke,
» vabasektori toetajaid ja
» ilma projektitoetuseta sündinud tegu,

ning palume kõigi abi nende üles leidmisel ja konkursile esitamisel.

Kandidaate saab tunnustamiseks esitada kuni 30. oktoobrini veebivormi kaudu, mille leiate Elva valla kodulehelt (esilehel, Pane tähele! kastikeses).

Kõigis kategooriates tunnustatakse parimat meene ja tunnustuskirjaga. Tunnustatavate välja valimise komisjonis osalevad lisaks Tartu Ärinõuandlale, Kodukant Tartumaa, Tartumaa Omavalitsuste Liidu ja Tartumaa Arendusseltsi esindajad.

Parimate välja kuulutamine toimub pidulikul tänuüritusel novembri lõpus, Kodanikupäeva lähistel.

Tunnustamiskonkursi läbiviimist toetavad Kodanikuühiskonna Sihtkapita, Tartu Ärinõuandla, Tartumaa Omavalitsuste Liit ja Kodukant Tartumaa.

Lisainfo:
Kadri Pau
SA Tartu Ärinõuandla, MTÜ konsultant
tel 742 8491
kadri.pau@arinouandla.ee
www.arinouandla.ee

ELVA VALLA INFO

Elva vald tunnustas silmapaistvaid õpetajaid ja haridusvaldkonna taustajõude

Elva valla haridusvaldkonna tunnustusüritus toimus 5. oktoobril Aakre Rahvamajas, kus anti üle aunimetused üheksas kategoorias.

AULI MÄESALU
HARIDUSSPETSIALIST

HARIDUSVALDKONNA LAUREAADID. Foto: Kayvo Kroon

Kokku laekus üheksa kategooria peale 44 kandidaati. Laureaadid otsustas Elva Vallavalitsuse poolt moodustatud komisjon.

Elva valla aasta noorõpetaja tiitli pälvis Olga Martis (Elva Gümnaasium).

Olga Martis alustas Elva Gümnaasiumis eesti keele ja kirjanduse õpetajana 2021. aastal. Oma töös on Olga äärmiselt põhjalik ja täpne, õpilaste suhtes nõudlik ning hindab korrektsust. Samas on ta loominguline, noori kaasav ja mõtleb välja huvitavaid ülesandeid, mis inspireerivad õpilasi tegutsema.

Olga panustab lisaks õpetajatööle ka kooli arengusse, olles õppenõukogu sekretär, aineühenduse liige ja panustades ülekooliliste ürituste korraldamisse.

Õpilaste sõnul on õpetaja Olga väga abivalmis, rõõmsameelne ning mõistev õpetaja. Tema silmis on näha palju sära ning tahet õpetada ja läbi selle ise areneda. Õpetaja Olga arvestab sellega, et iga õpilane on erinev aga suudab leida enda tundides tasakaalu ning tekitada õpilastes turvatunde.

Elva valla aasta kooliõpetaja on Merle Ermel (Rannu Kool).

Õppeprotsessi kujundamisel on õpetaja Merle esmane märksõna „Märka, mis klassis toimub!". Õpilaste erinevaid huvisid lõimib õpetaja õppeprotsessi näiteks võimalusega tegeleda huvi korral nn tavatunnis sama ainevaldkonna teemaga, mille väljundiks on osalemine aineolümpiaadidel, esmaabivõistlustel KARVIK jms. Õpetaja käib oma klassi õpilastega ka koolist väljaspool õppimas – muuseumitunnid, KIK looduskeskuste õppeprogrammid, klassiga teatris jt. Tunni raames kasutab õpetaja ka nn muna õpetab kana metoodikat, kus hoopis õpilane (nt digiteemal) õpetab teisi kaasõpilasi ja õpetajat.

Õpetaja Merle põhjalikkus, töökus, järjepidevus ja nõudlikkus motiveerib ja innustab õpilasi saavutama veelgi paremaid tulemusi õppetöös. Merle korraldab ja organiseerib erinevaid ülekoolilisi sündmusi, viimati oli selleks „Ohutuspäev koolis." ja „Maailmakoristuspäev".

Elva valla aasta klassijuhataja tiitli pälvis Kristiina Lõhmus (Konguta Kool).

Kristiina Lõhmus töötab Konguta Koolis alates 2013 aastast klassiõpetajana. Klassijuhatajana on õpetaja Kristiina lastest lähtuv, nende huvide, mõtete ja soovidega arvestav. Õpetaja Kristiina soovib, et lastel oleks ilus selge ja kõlav emakeel, seetõttu on ta tähtsaks pidanud õpilaste teatris käikude organiseerimist ja kaasanud lapsed ka ise näitemängude tegemisse.

Klassijuhatajana on ta energiline, toetav ja lapsi arendav. Õpetaja Kristiina suureks kireks on kõikvõimalike laagrite ja erinevate öökoolide korraldamine, kuhu ta kaasab oma õpilasi nii planeerijatena kui läbiviijatena.

Klassjuhataja Kristiinal on oluline panus, et lapsed tahavad kooli tulla, koolis olla ja teevad seda hästi- nii hästi, et tema praegune klass on pälvinud kolmel aastal „Koosmeele preemia" (see preemia antakse klassile, kelle õpilased on täies koosseisus koolis olnud kõige enam õppepäevi õppeaastas).

Elva valla aasta lasteaiaõpetaja on Erle Oras (Rõngu Lasteaed Pihlakobar).

Erle on rõõmsameelne, loov, mänguline, lõputu energiaga õpetaja, kes teeb oma tööd väga pühendunult, inspireerides nii lapsi kui kolleege ning kaasates lapsevanemaid. Eripedagoogist sobitusrühma õpetajana austab ta iga lapse omapära, julgustades ja toetades lapse iseseisvust, algatusvõimet, eneseväljendust ja sotsiaalseid oskusi läbi erinevate loovate tegevuste. Erle on uuendusmeelne õpetaja, kes väärtustab läbi isikliku eeskuju isetegemist ja koostööd. Ta on lasteaias ettevõtluspädevuse arendamiseks läbinud Edu ja Tegu programmi raames vastavad koolitused ning tutvustanud õppematerjale „Vinks Vonks avastab ja seikleb" ning „Vinks Vonks julgeb ja proovib" ka kolleegidele.

Kuna eelmisel õppeaastal moodustatud Müramardikate rühma lapsed saabusid maja erinevatest rühmadest, siis on Erle oma südameasjaks võtnud lastes hoolimise, viisakuse, vastastikuse lugupidamise ja ühtehoidmise kujundamise nii läbi isikliku eeskuju kui situatsioonimängude, kirjanduspalade ja arutelude. Sel õppeaastal on nagu võluväel rühma ilmunud salapärased endi maalitud ja välja lõigatud „võlukaabud" eriilmelistel sildikestel võlusõnadega. Tegu on jällegi vahva ettevõtmisega viisakussõnade kinnistamiseks. Ja milline laste loovuse toetamine!

Oma eeskuju ja nakkava positiivsusega on ta rühmas vaid aastaga suutnud luua kokkuhoidva naiskonna, kes igapäevaselt lähtub põhimõttest „ise tehtud, hästi tehtud". Seetõttu ei ole koolimineja-tele lastele võõras laua katmine ja toidunõude viimine, võileibade ja lõunasalati valmistamine, voodite korrastamine ja pesuvahetus. Tähtpäevade puhul meisterdavad lapsed alati ise vahvaid dekoratsioone, mis kaunistavad nii rühmaruume kui ka koridori.

Elva valla aasta huvihariduse õpetaja on Ave Kalmus.

Ave jaoks ei ole õpetaja töö mitte ainult ainealaste teadmiste edasiandmine vaid laste ettevalmistamine nii kooliks kui ka kogu eluks. Oma töös on ta mitmekesine ja põhjalik ning valdab ka erivajadustega õpilaste õpetamise metoodikat. Ta on toeks kolleegidele ning jagab neile lahkelt oma kogemusi ja nõuandeid. Laste ja kolleegidega suheldes kiirgab temast sõbralikkust, headust ja armastust. Ta kasutab muusikat selleks, et arendada keele ja lugemisoskust, rikastada sõnavara ning matemaatiliste mõistete selgeks tegemiseks jne. Väärtuskasvatust ja emotsioonide tundmaõppimist saavad lapsed omandada väga efektiivselt ja põnevalt, kuna õpetaja suudab lapsi üllatada kasutades tundides klaverit, akordionit või ka mõnda Orffi instrumenti. Pole välistatud tunni alustamine väikekandlel sõrmitsemisega. Ave jaoks on oluline ilu meie sees ja meie ümber. Seda õpetab ta ka oma väikestele maailma avastajatele.

Tema tööeetika on eeskujuks paljudele kolleegidele. Kolleegid Elva Huviala- ja Koolituskeskusest kirjeldavad Avet järgmiselt: „Ave on särtsakalt tasakaalukas. Tal on õigel hetkel kogu maailma rahu, et kolleegidele toeks olla ja analüüsida õpetaja töö rõõme ja muresid. Ja niisamuti õigel hetkel oskab ta inimesi sütitada positiivse energiaga, et kolleegid jaksaks kergemal sammul päevale vastu minna. Ave on oma töös imetlusväärselt põhjalik ning märkab detailideni oma õpilaste vajadusi ja arengut. Ave on Õpetaja, suure algustähega; täpselt selline, nagu raamatutes – nii laste juturaamatutes kui ka õpetajakooli materjalides – meile kõigile kirjeldatakse. Ave on suure südamega õpetaja ja kolleeg".

Elva valla aasta tugispetsialisti tiitli pälvis Ene Põldaru (Puhja Kool).

Ene töötab Puhja Koolis logopeedina alates 2016. aastast. Ene absoluutsed lemmikud on pedantselt korrektne emakeel ja muidugi tema õpilased. Ene tehtud keelekorrektuurid trükki minevatest lugudest või koolist välja saadetavatest kirjeldustest on täiesti kindla peale minek. Enel on oskust märgata esmajoones olulisi asju ja leidlikke lahendusi välja mõelda iga õpilase toetamiseks. Tema teab, et suur osa lapse maailmatundmisest ja teadmistest tuleb läbi kõne. Ene seisab igal juhul selle eest, et õpilastel säiliks motivatsioon õppida ja nad saaksid enesekindlust juurde rahulikus ja struktureeritud keskkonnas. Enele on oluline ka meeskonnatöö ja head suhted.

Elva valla aasta taustajõu tiitli pälvis Eha Päiviste.

Ehal on märkimisväärne roll õpilaste koolirõõmu toetajana. Ta on südame ning hingega hariduse taustajõud, kelle soojus ning lahkus köidab noori. Ta on olnud pikki aastaid Rõngu Keskkooli noortele säravaks toetajaks. Tema kaasabil on noored saanud ennast teostada erinevate sündmuste korraldamisel ning tunda, et nende mõtted on kuuldud ja mõistetud. Tema sõnavaras polegi vist sõna „Ei", sest alati proovib ta mõelda, kuidas saaks noorte mõtteid ellu viia, pühendudes iga noore toetamisele. Ilmselt iga noor ja täiskasvanud, kes temaga kokku on puutunud saab kohe aru, et Eha ei tee midagi poolikult – kõik mida ta teeb, teeb pühendunult ning paneb sellesse oma hinge. Ta mitte ei räägi kuidas asjad peaksid olema vaid näitab seda olles eeskujuks noortele. Temast õhkuv energia, sära ja pealehakkamine on imetlusväärne. Eha iseloomustavad püüdlikkus ning täpsus. Kõik tema korraldatud sündmused on väga läbimõeldud ning täpselt planeeritud.

Tervis ja liikumine on olnud Eha südameasjaks juba ammu. Seetõttu on ta vedanud koolis üle 10 aasta tervisemeeskonda. Eha on aastast

2011 korraldanud ning läbi viinud Koolinoorte Teatrifestivali Tartumaa piirkonnavooru. Alates 2009 aastast on Eha korraldanud noortele jõuluballi, mis kõik on eriilmelised ning menukad.

Elva valla aasta hariduse sõber on Meelis Külaots (Konguta Rahvamaja).

Meelis Külaotsa algatusel ja eestvedamisel toimus 21. aprillil 2023 vilistlaspidu Puhja Koolis, kuhu olid oodatud täisealised vilistlased Puhja Keskkooli, Puhja Gümnaasiumi ja Puhja Kooli lendudest. Alati lahendustele orienteeritud suhtlemine ja hea huumor aitas kaasa esialgu murekohti tekitanud olukordade lahendamisele, mis olid kindlasti ürituse õnnestumise eeldused.

On erakordne, et esimest korda Puhja hariduselu ajaloos toimus vilistlaste kokkutulek vilistlaste endi initsiatiivil ja tegutsemisel. Tänase koolipere ainsaks ülesandeks oli olla lahke võõrustaja rollis. Meelise eestvedamisel toimunud detailsed ettevalmistused ja tema enda „käed külge" tegutsemine kulmineerus vägeva peoõhtuga, mis tekitasid ligi 300 osalenud vilistlasele rohkelt elevust, rõõmu ja õnnetunnet. Üritus sujus suurepäraselt ja viperusteta. Vastutustundliku koostööpartnerina toimusid Meelise osalusel ka peojärgsed tegevused. Meelis tundis vastutust ja hoolivust iga detaili osas.

Elva valla aasta hariduse teo tunnustuse pälvis Palupera Põhikool.

Palupera Põhikool on maapiirkonna väikekoolina paistnud aastaid silma. Olgu siis selleks GLOBE tegemised, Digikiirendi projektis osalemine või kiusamisvaba kooli loomine jt. Seekordne silmapaistmine on erakordne, sest Palupera Põhikool on Elva vallas esimene kool, kes on saavutanud kaasaegse hariduse kvaliteedimärgi, milleks Ettevõtlik Kool ongi. Ettevõtlikus Koolis on õpetajate ülesandeks kaasata lapsi nii, et initsiatiiv ja õppimissoov lähtuksid õpilastest endist. Palupera Põhikool oskas ja suutis oma ettevõtliku kooli ideega kaasa haarata ka lapsevanemad, hoolekogu, koostööpartnerid, vilistlased ja kogukonna. Ettevõtliku Kooli suunas sammus koolipere kogu õppeaasta vältel ühiselt ja pingutades.

Elva vald soovib veelkord palju õnne kõikidele nominentidele ja laureaatidele!

Lisainfo:
Auli Mäesalu, haridusspetsialist
auli.maesalu@elva.ee / 5886 4201

Rõngu Vabatahtlik Päästeselts uueneb

Rõngu Vabatahtlik Päästeselts on olnud oluline kogukonna osa juba alates 1930ndatest aastatest, mil tegusad inimesed seisid hea turvalisuse suurendamise eest Rõngus ja lähi-piirkonnas. Motoks on kujunenud „Kohalikud loovad turvatunde".

PAADIKUURI PAIGALDAMINE TOIMUS TALGUKORRAS. Fotod: erakogu

Seda sama motot kannab Rõngu Vabatahtlik Päästekomando (VPK) ka täna. Kui küsida, miks on Vabatahtlike Päästemeeskondi vaja, siis kõige lihtsam on mõelda tulekahju arenemise kiiruse peale. Mida soodsamad on põlengu tingimused, seda kiiremini areneb põleng, mida kiiremini areneb põleng seda kiiremini on tarvis abi, et tõenäosus vara hävinemisele või eluohtliku olukorra tekkimisele oleks võimalikult väike. Enamasti on selliseks piiriks 5-10 minutit alates sündmuse algusest ja kui mõelda, kust võiks meieni abi jõuda kutseliste päästjate näol, siis ega alla 20 minuti nad Rõngu piirkonda ei jõua. Siin tulevadki appi kohalikud vabatahtlikud päästjad, kes on võtnud endale kohustuse ja vastutuse jõuda esimestena Rõngu piirkonna sündmusteni ja olla abiks teistes piirkondade, kus seda tarvis on.

Veepääste paadikuur

Aasta-aastalt on väljakutsete arv Rõngu VPK-le vähenenud, tegemist on igal juhul positiivse trendiga, see tähendab, et ennetustöö, mida vabatahtlikud koostöös elukutselistega teevad, on olnud edukas ja inimeste teadlikkus ohtudest ning ohutusest on suurenenud. Kui aastal 2020 oli väljasõite 119, siis 2022 juba 97, loodame, et see trend on jätkuv.

Kuigi numbrid näitavad positiivseid trende, siis Vabatahtlikud on oma tegevuses pidevalt arenenud, väikeste, aga stabiilsete sammudega. Sellel aastat on hea meel tõdeda, et uuenenud on Vabatahtliku Veepääste nn „Paadikuur". Võrtsjärv on Eesti suuruselt teine laevatatav siseveekogu ja Rõngu VPK on oluliselt panustanud järve turvalisusesse. Kuna vana „Paadikuur" oli amortiseerunud ja veepääste seisukohalt raskesti ligipääsetav, siis uue Paadikuuri ehituse projekt läks töösse. Rõngu VPK-le tuli appi puitmajade tootja Lasita Maja AS, kelle tehases valmis täiesti uus hoone. Nagu ikka panid vabatahtlikud maja püsti talgukorras ja ühise meeskonnana, kuhu olid kaasatud ka järgmise põlvkonna vabatahtlikud.

Aasta alguses sai uudistest lugeda, et Rõngu VPK sai riikliku toetuse uue päästehoone ehituseks. Koostöös Elva vallaga on koostatud vajalik dokumentatsioon ja alustatud riigihanke protsessiga, et hakata pihta Rõngu Vabatahtlike Depoo I etapi ehitusega. Riigihange on lõppenud ja loodame, et saame lähiajal sõlmida lepingu, et parimal juhul juba 2023 alustada ehitustegevusega. Hoone I etapi ehitus võiks valmis saada 2024 aasta lõpuks, peale seda on tarvis veel natuke investeerida, et saaks alustada ka sündmustele reageerimist uuest depoost.

Kui nüüd tekkis huvi panustada, kohaliku turvalisuse tagamisse või toetada uue depoo ehitust, siis Rõngu Vabatahtliku Päästeseltsiga saab ühendust e-aadressil: rongu.vabatahtlik@elva.ee, samuti saab jälgida meie Facebooki lehte, et olla kursis viimaste uudistega.

Lisainfo:
Indrek Jaal, Rõngu VPK
indrek@jaal.ee

Sügishooaeg Elva Valguskojas on alanud

Peale suvist puhkust on Tervise ja Heaolu Keskus oma tegevustega hoogsalt alustanud.

Alates septembrist toimuvad nii iganädalased tunnid kui ka kord või kaks kuus korraldatavad töötoad (kokkamine, maalimine) ning tantsu- või muusikaõhtud. Aja ette broneerimisel saab tellida massaaži, kogemusnõustamist või külastada tahhüonkambrit.

Hea meel on kogeda igakülgset toetust ja meeldivat koostööd Elva Kultuurikeskusega, kellega koos korraldasime 9. septembril Mai-Agate Väljataga loengu, mida tuli kuulama ligi 200 inimest.

Ka novemberis jätkame juba alanud sündmustega, kuid lisandub ka uusi teemasid. 1. novembril jätkame teraapilise võimlemisega Kaupo Tamme juhendamisel, mis toimub igal kolmapäeval algusega kell 17.15. 9. novembril kell 18 alustab Signe Laurits oma jooga asanate praktikatega. Võimlemine kerguses – niisugune on Signe kord nädalas neljapäeviti toimuvate tundide moto.

Kokkamise töötoad Krista Noorkõivu juhendamisel toimuvad iga kuu teisel teisipäeval. Novembris on see 14. kuupäeval kell 18–20. Valmistame hooajalisi taimetoite, mis sobivad ka erinevate toidutalumatusega inimestele. Maalimise töötuba Anneli Kaasiku juhendamisel, kus teeme jõuluteemalisi kaarte ja kingitusi, toimub 25. novembril.

Muusika, helide ja tantsuüritustest on meil pakkuda järgmist:

- Väetantsuõhtu Margit Fohtiga toimub 1. novembril.
- 3. novembril tuleb järjekordset gongiõhtut läbi viima Tiina Karjatse.
- Jätkuvad helirännakud šamaanitrummidega, Mari Pihl ja Andres Loog, 24. novembril.

28. oktoobril tuleb meile külla siitkandist pärit ja paljudele tuttav Lille Lindmäe. Tema räägib leiliinidest ja meie planeedi olukorrast ülitajuja pilgu läbi nähtuna. 4. novembril hingede ajal tulevad meile rääkima šamanistlikust maailmavaatest, hingedest ja hingeosadest Tõnu Talimaa ja Terje Parts.

7. novembril tutvustab Krista uusi tervist ja heaolu toetavaid kaasaegse tehnoloogia saavutustel põhinevaid plaastreid, mis aktiveerivad meie rakke, vähendavad põletikke ja nii kehalist kui vaimset stressi, suurendavad vastupidavust ja tõstavad organismi üldist toonust. 17. novembril kell 18 alustame raamatuklubiga, mida hakkavad läbi viima Monika Kello ja Kalmer Tera. 18. novembril kell 16 ootame külla Ants Rootslast.

Jälgige meie kodulehte www.elvavalguskoda.ee. Infot leiate ka Facebookist aadressil facebook.com/elvavalguskoda.
Lisainfo:
Krista Noorkõiv, tel 5167 362

KOGUKOND

Käitumisjuhised erinevateks olukordadeks: vaimse tervise esmaabi 5 sammu

Oktoober on vaimse tervise kuu, mille raames tuletatakse igal aastal meelde, et vaimse tervise eest hoolitsemine on väga oluline. Sarnaselt füüsilise tervise probleemidele vajame me siiski aeg-ajalt abi ka vaimse tervise probleemide lahendamisel.

KARMEN PAAVEL
ENNETUSTÖÖ-
SPETSIALIST

Ole Valmis mobiilirakendus toob meieni Peaasjad MTÜ meeskonna kirja pandud Vaimse tervise esmaabi 5 sammu ehk konkreetsed juhised, kuidas märgata ja toetada vaimse tervise murega inimest.

Lähene ja hinda olukorda – kas on oht endale või teistele

Mine inimese juurde ning püüa mõista, kas tegemist on kriisiolukorraga.

- Leia sobiv aeg ja koht, kus te mõlemad end turvaliselt tunneksite.
- Kui inimene ei alusta sinuga vestlust, et rääkida, kuidas ta ennast tunneb, siis tee ise temaga juttu.
- Mine inimese juurde ja ütle, et sa tunned tema pärast muret.
- Austa inimese privaatsust ja konfidentsiaalsust.

Vaimse tervise alase esmaabi osutaja peab suutma kindlaks teha võimalikud kriisiolukorrad:

- kas inimene võib ennast vigastada;
- kas inimese käitumine on teiste jaoks tugevalt häiriv (nt. agressiivseks muutumine või sideme kaotamine reaalsusega).

Kui tegemist on kriisiolukorraga, tuleb leida abi kohe, vajadusel helistada 112. Kui tegemist ei ole kriisiolukorraga, saab asuda järgmiste sammude juurde.

Kui inimene vastab, et tal on suitsiidiplaan, mida ta soovib kohe ellu viia, siis ei tohi inimest üksi jätta ja tuleb korraldada erakorraline psühhiaatriline abi. Oluline on teada, et enesetapumõtete kohta küsimine ei suurenda enesetapuriski. Kui inimesel on enesetapumõtted ja keegi julgeb nende kohta küsida, võib see olla suur kergendus ja julgustada rohkem oma muresid jagama ning abi otsima.

Kuula toetavalt (nn aktiivne kuulamine)

Vaimse tervise esmaabi osutamise ajal on väga tähtis kuulata abivajajat eelarvamustevabalt ja hukka mõistmata.

Kuulamise ajal tuleb kõik hinnangud inimesele või tema olukorrale kõrvale jätta. Enamus stressiseisundis olevatest inimestest soovivad, et neid esmalt hinnanguvabalt ära kuulataks, enne kui asutakse lahendusi ja abisaamisvõimalusi pakkuma.

Selleks tuleb esmaabi osutajal omaks võtta kindlad hoiakud ja kuulamise oskused, mis lubaksid kuulajal tõepoolest kuulda ja mõista, mida talle öeldakse, ning tekitaksid teises inimeses tunde, et ta saab oma probleemidest vabalt rääkida, ilma et teda arvustataks.

Anna kindlustunnet, paku tuge ja teavet

Kui vaimse tervise probleemi kogev inimene on ära kuulatud, on esmaabi osutajal lihtsam talle tuge ja informatsiooni pakkuda. Pakutav abi hõlmab emotsionaalset tuge – kaasaelamist inimese tunnetele ja taastumislootuse pakkumist ning praktilist abi asjades. Esmaabi osutaja võib ka inimeselt küsida, kas ta sooviks vaimse tervise probleemide kohta rohkem infot saada.

Julgusta professionaalse abi kasutamist

Küsi kas ja millist professionaalset abi ta juba kasutab või on kasutanud. Esmaabi osutaja võiks rääkida saadaolevatest toe- ja abivõimalustest. Vaimse tervise probleemidega inimesed taastuvad tavaliselt paremini sobiva professionaalse abi toel. Tuleks tutvustada saadaolevaid võimalusi, nagu nõustamine, tervishoiuteenused, psühhoteraapia, pereliikmete tugi, tööalaste ja hariduslike eesmärkide saavutamiseks mõeldud tugiteenused, rahalised toetused ja majutusvõimalused, kuna abivajaja ei pruugi kõigist neist teadlik olla.

Julgusta eneseabi ja muude toetusstrateegiate kasutamist

Julgusta küsima vajalikke kohandusi töökeskkonnas, kasutama eneseabistrateegiaid ning otsima tuge pereliikmetelt, sõpradelt ja teistelt. Abivajaja taastumisel võivad pakkuda väärtuslikku tuge ka teised vaimse tervise probleeme kogenud inimesed ehk kogemusnõustajad.

NB! Väga tähtis on ka enda eest hoolitseda. Pärast vaimse tervise esmaabi osutamist võid sa tunda end väsinuna, masendununa või isegi vihasena. Sa võid tunda vajadust tegeleda tunnete ja reaktsioonidega, mida vestlus sinus tekitas. Abiks võib olla see, kui leiad kellegi, kellega toimunust rääkida. Seda tehes tuleb sul aga meeles pidada, et austaksid teise inimese õigust privaatsusele. Kui sa kellegagi juhtunut arutad, ära maini sinult abi otsinud inimese nime ega isiklikke, äratuntavaid detaile tema elust.

Kui soovid osata osutada vaimse tervise esmaabi, siis MTÜ Peaasi korraldab erinevaid koolitusi ja annab nõu. Lisainfo veebilehel peaasi.ee/koolitused.

Kriisiolukordadeks aitab valmistuda „Ole valmis" mobiilirakendus ja veebilehekülg www.olevalmis.ee.

Uuri lisa Elva vallas pakutavate vaimse tervise toetuse võimaluste kohta ennetustööspetsialistilt Karmen Paavel, tel 5301 9106, karmen.paavel@elva.ee. Loe ka samateemalist artiklit 25. septembril ilmunud Elva valla lehest nr 138.

Sõeluuringus osalemine aitab päästa elu!

Jämesoolevähk on aina sagedamini esinev haigus, mida diagnoositakse Eestis igal aastal ligi 1000 inimesel. Tervisekassa rõhutab regulaarselt sõeluuringul osalemise olulisust, sest nii on võimalik haigus avastada varases arengujärgus või enne selle välja kujunemist. Tartu maakonnas kasutas mullu tasuta tervisekontrolli võimalust 69% kutsutud naistest ja 59% meestest.

Tervisekassa alustas oktoobris jämesoolevähi sõeluuringu teavituskampaaniaga, milles kutsub 60–68-aastaseid mehi ja naisi tasuta sõeluuringule. „Jämesoolevähi sõeluuringuga on võimalik leida vähieelsed muutused enne haiguse ja sümptomite tekkimist. Õigeaegse meditsiinilise abiga on võimalik neid muutuseid edukalt ravida, päästes patsiendi ehmatavast diagnoosist," selgitas Tervisekassa sõeluuringute teenusejuht Maria Suurna.

Tervise Arengu Instituudi andmete kohaselt tuvastati 2020. aastal sõeluuringu käigus vähieelseid muutuseid 1,4% osalenutel ehk ligi 600 inimesel. „Sõeluuring on tõhus viis kasvajate avastamiseks varajases staadiumis, mil neid saab edukalt ravida ja ennetada kehas edasi levimist," selgitas Suurna. Vähidiagnoosi sai vaid 0,3% sõeluuringul osalenutest.

Tartu maakonnas oli eelmisel aastal kõige suurem jämesoolevähi sõeluuringu hõlmatus Nõo vallas (74%). „Viimase viie aasta jooksul on Tartu maakonnas osalusmäär jäänud üsna samale tasemele. Loodame, et meie maakonna elanikud üllatavad oma terviseteadlikkusega sel aastal positiivselt ja ületavad eelmise aasta osalusaktiivsust, milleks oli 64% kutsututest".

Keskmiselt osalesid Eestis 2022 skriiningul ligi pooled ehk 54% kutsutud naistest ja meestest. Selleks, et riiklikud sõeluuringud täidaksid oma eesmärki, peab osalusmäär olema vähemalt 70%.

Kes ja kuidas saab jämesoolevähi sõeluuringus osaleda?

Eestis kutsutakse jämesoolevähi sõeluuringule 60–68-aastaseid mehi ja naisi iga kahe aasta tagant. Tänavu on uuringule kutsutud 80 533 ravikindlustatud ja ravikindlustamata naist ja meest sünniaastaga 1955, 1957, 1959, 1961 ja 1963. Kuna kutse kehtib aasta lõpuni, siis jõuavad veel sõeluuringul osaleda ka need kutsutud, kes seda veel teinud pole.

Sõeluuringul osalemiseks tuleb võtta ühendust oma perearstikeskusega ja registreerida end pereõe vastuvõtule. Vastuvõtul antakse väljaheiteproovi võtmiseks vajalik peitveretesti komplekt. Proovi saab mugavalt võtta kodus ning seejärel tuleb see saata postiga laborisse. Proovi saatmise postikulu on eelnevalt tasutud. Tervisekassa kinnitab, et juhul kui peaks tekkima vajadus lisauuringuteks või raviks, siis ka need kulud on kaetud kõigile, sealhulgas ravikindlustuseta inimestele.

Sõeluuringu puhul on tegemist terviseuuringuga, mis on mõeldud eelkõige tervetele, ilma kaebuste ja sümptomiteta naistele ja meestele. Sõeluuringu kohta saab lisainfot küsida oma perearstilt või Tervisekassa klienditoelt kirjutades info@tervisekassa.ee ning helistades 669 6630. Vaata ka lisaks soeluuring.ee/jamesoolevahk.

Lisainfo:
Maria Suurna, Tervisekassa sõeluuringute teenusejuht,
maria.suurna@tervisekassa.ee

Elva valla riigiteedel hakkavad lume- ja jäätõrjet tegema uudse tehnoloogiaga hooldusautod

Alates oktoobrist hooldab ka järgmised viis aastat Tartumaa riigiteid taristuettevõte Verston.

VERSTONI UUED KESKKONNASÄÄSTLIKUMAD HOOLDEAUTOD. Foto: Verston

Selleks, et pakkuda maakonna 1510 kilomeetril kvaliteetset lume- ja jäätõrjet ning vähendada teede hooldamisega tekkivat CO_2 emissiooni, soetas ettevõte Tartu piirkonnakeskusesse 11 kõige moodsama erivarustusega keskkonnasäästlikku baasautot ning kuus uut traktorit.

Verston hooldas veidi väiksemas mahus Tartumaa riigiteid ka eelneval viiel aastal. Uue hankelepingu maksumus on 3,12 miljonit eurot ning see hõlmab osaliselt ka teede korras hoidmist Jõgevamaal ning Valgamaal. Peale selle hooldab ettevõte alates sellest kuust ka Pärnumaa ja Lääne-Virumaa ning mullu oktoobrist saati Lääne-Harju, Võrumaa ja alltöövõtu korras Saare maakonna riigimaanteid. Verstoni ülesanne on nüüd hoida korras ligi 39% riigile kuuluvatest maanteedest 6514 kilomeetril. Ettevõtte kõikide hooldusleping kogumaksumus on 75,4 miljonit eurot.

Verstoni jaoks on oktoobris algava uue talihoolde perioodi üheks oluliseks märksõnaks keskkonnahoid. „Eesti suurima riigiteede hooldajana on meie südameasi teha seda tööd viisil, et ettevõtte tegevuse tagajärjel tekkiv keskkonnajalajälg oleks võimalikult väike. Soovime näidata eeskuju ka teistele valdkonna tegijatele," ütles Verstoni korrashoiu valdkonnajuht Tarmo Lood.

Vähendatakse CO_2 emissiooni 10% aastas

Ettevõte on seadnud endale eesmärgiks vähendada CO_2 emissiooni igal aastal vähemalt 10%. „1 miljoni euro suuruse müügitulu kohta suutsime tänavu esimese kaheksa kuuga vähendada teede korrashoiuteenuse CO_2 emissiooni mullu sama perioodiga võrreldes 14%," tõi Lood näite positiivsest arengust keskkonnaeesmärkide täitmisel. Tema sõnul aitas sellele kaasa tööde parem planeerimine, senisest keskkonnasõbralikuma masinapargi soetamine ning sõidukijuhtide kütust kokkuhoidev sõidustiil.

> Ettevõte on seadnud endale eesmärgiks vähendada CO_2 emissiooni.

Juba läinud aastal soetas ettevõte 19 kõige moodsamat Scania ja Volvo hooldeautot ja 15 uut John Deere traktorit. Tänavu investeeriti veel täiendavalt 8,3 miljoni eurot 27 hooldeauto, 26 puisturi, 22 lumesaha ja kuue traktori ostmiseks.

Kõik uued hooldeautod on varustatud Euro 6 saastenormide piirmääradele vastavate mootoritega, mille tahkete osakeste heitkogus on eelmise põlvkonna jõuallikatest ligi 67% ning lämmastikoksiidide heitkogus koguni 80% väiksem.

Soola kasutatakse targemalt ja säästlikumalt

Verstoni innovatsioonijuhi Sven Sillamäe sõnul hakkab ettevõte ühe keskkonnahoiu meetmena kasutama libedustõrjeks mõeldud soola senisest targemalt ja säästlikumalt. Selleks kasutatakse innovaatilisi lahendusi, mis ei vähenda liiklusohutuse kõrget taset. Sool moodustab Sillamäe sõnul umbes poole talihoolde CO_2 pääsmetest.

Uute baasautode soolapuisturid on varustatud Thermalogic lisaseadmega, mis võimaldab talvel kasutada soola efektiivsemalt ja vähem loodust reostavalt. Seade mõõdab jooksvalt teekatte temperatuuri ja korrigeerib soola kogust ilmaolude ja -prognoosi omavahelistele seostele tuginedes. „Teekatte temperatuuri pideva mõõtmisega väldime ühtpidi soola ülekulu ja teisalt libeduseohtu, mis võib mõnel lokaalsel teelõigul tekkida soola ebapiisava koguse kasutamise tõttu," lisas Sillamäe.

2010. aastal tegevust alustanud Verston on kasvanud Eesti üheks suuremaks teedeehituse ja korrashoiu täisteenust pakkuvaks ettevõtteks, mis panustab valdkonna arengusse, kaasajastamisse ning efektiivsuse suurendamisse. Verston on seadnud ambitsioonika eesmärgi saada maailma kõige keskkonnasäästlikumaks taristuettevõtteks.

Ettevõte on koos partneritega ehitanud mitu riigile olulist objekti, näiteks Reidi tee Tallinnas, Kommunismiohvrite Memoriaali taristu, Saarde tuulepargi teedetaristu ning Tallinna ja Ämari lennujaama laiendused, asfalteerinud Tartu maantee Kose-Võõbu ja Võõbu-Mäo neljarealised lõigud. Suurematest objektidest on hetkel töös Sopi-Tootsi tuulepargi teedetaristu rajamine ja Pärnu-Uulu neljarealise teelõigu ehitus. Ettevõte annab tööd ligi 330 inimesele. Omas tegevusvaldkonnas on Verston esimene ehitusettevõte, kes liitus Rohetiigriga.

Lisainfo:
Liisi Treier, Verstoni brändi- ja kommunikatsioonijuht
liisi.treier@verston.ee / 504 2345

Tagastatud ehitismälestiste omanikud saavad taotleda toetust

Kuni 31. oktoobrini saavad Muinsuskaitseametist restaureerimistoetust taotleda omandireformi käigus tagastatud ehitismälestiste omanikud, valdajad või nende õigusjärglased. Eesmärk on toetada mahukamaid töid, maksimaalne toetuse summa on 200 000 eurot.

Taotlusvooru siht on Nõukogude Liidu okupatsiooni perioodil sundvõõrandatud kultuurimälestiste säilitamine ja korrastamine, et kompenseerida omanikele vahepealset perioodi, mil nad ei saanud oma vara heaperemehelikult hooldada. „Taotlusvooru eelarve tuleb erastamisest laekuvast rahast," ütles Muinsuskaitseameti õigusosakonna juhataja Kristo-Taavi Ruus.

„Sealjuures on oluline fakt, et ehitismälestis on omandireformi käigus tagastatud õigusjärgsele omanikule, kuid taotlusvoorust toetuse taotleja ei pea olema see omanik, kellele hoone tagastati. Küll aga peab ta tõestama, et tema omandis olev ehitismälestis on tagastatud omandireformi käigus," täpsustas Ruus.

Toetust saab küsida ehitismälestiste konserveerimiseks, restaureerimiseks, remondiks ja taastamiseks. Toetuse minimaalne summa on 50 000 eurot ja maksimaalne summa on 200 000 eurot. Toetuse maksimaalne osakaal tööde kogumaksumusest ja abikõlblikest kuludest saab olla sõltuvalt taotlejast 50%-90%. Toetused eraldatakse 2024. aasta esimesel poolel ja toetusi on võimalik kasutada kuni 2025. aasta lõpuni.

2023. aasta taotlusvoorus rahuldati kõik nõuetele vastavad taotlused, taotlusvooru kogumaht oli 3 miljonit eurot.

Taotlusi on võimalik esitada läbi kultuurimälestiste registri ning taotlusele peab olema lisatud vähemalt kaks kehtivat ja võrreldavat hinnapakkumist. **Taotluste esitamise tähtaeg on 31.10.2023 kell 23.59.**

Kust ja kuidas leida tõendeid tagastamise kohta, mida taotlusele lisada, leiate muinsuskaitseameti kodulehelt www.muinsuskaitseamet.ee.

Lisainfo:
Kadri Schmidt,
Muinsuskaitseameti toetuste spetsialist,
kadri.schmidt@muinsuskaitseamet.ee,
tel 5886 4595

KESKKOND

Pakendite sorteerimine Elva vallas

Alates 1. detsembrist 2023 muutub kohustuslikuks pakendijäätmete eraldi sorteerimine segaolmejäätmetest kõikidele Elva valla elanikele (era- ja kortermajad ning ettevõtted).

MARGIT BERG-JÜRGENS
KESKKONNA-SPETSIALIST

Kortermajadel ja ettevõtetel toimub pakendijäätmete üleandmine ainult kogumismahutiga. Pakendikonteineri miinimum suurus on 240 l. Kogumismahutit on võimalik endale rentida või osta Eesti Keskkonnateenused AS kaudu.

Eramajad võivad kasutada pakendikotiteenust (nö kollase koti teenus), kuid ei ole ka keelatud endale pakendikonteineri soetamine. Pakendikoti koos veograafikuga edastab kliendile vedaja. Pakendite üleandmine on tasuta seni kuni kliendil on meeles pakendikott veopäeval välja viia. Juhul, kui koti väljapanek ununeb on vedajal õigus esitada tühisõidu arve. Elva linna elanikel on olnud aastaid võimalus kasutada TVO (Tootjavastutusorganisatsiooni) pakendikoti teenust.

PRAEGUNE TVO PAKUTAV KOLLASE KOTI TEENUS.

Foto: Triinu Paas

Uue jäätmeveo korral on kohustus pakendeid üle anda Eesti Keskkonnateenused AS-le. Täpsustan, et TVO poolt pakutav pakendikoti teenus on vabatahtlik, mida on võimalik soovi korral lõpetada kuid on lubatud kasutada mõlemat teenust. **Eesti Keskkonnateenused AS poolt pakutav teenus on kõikidele Elva valla elanikele kohustuslik ning sellest ei ole võimalik vabastust saada.** Segapakendite minimaalne veosagedus on kord 12 nädala jooksul ja maksimaalne kord 4 nädala jooksul.

Pakendite sorteerimisega korduma kippuvad küsimused:

1. Mis on pakend?
Pakend on kõik see, mis jääb toote tarbimisest alles. Pakendiseaduse kohaselt on pakend mistahes materjalist valmistatud toode, mida kasutatakse kauba mahutamiseks, kaitsmiseks, käsitsemiseks, kättetoimetamiseks või esitlemiseks toormest kuni valmiskaubani ning tootja käest tarbija kätte jõudmiseni. Pakendiks loetakse ka samal eesmärgil kasutatavaid ühekorrapakendeid.

2. Kui puhtad peavad pakendid konteinerisse pannes olema?
Pakendeid ei pea vee ja seebiga pesema. Kõik pakendid pestakse tööstuslikult üle, seetõttu pole mõtet vett ja energiat topelt kulutada. Küll aga tuleks need toidust-joogist tühjendada ja vaadata, et nad oleks piisavalt kuivad, et ülejäänud pakendeid konteineris ära ei määri. Söömiskõlbulik saagu söödud, biojäätmete eraldi konteinerisse või komposti!

3. Mis saab kokku kogutud pakenditest edasi?
Esmalt suunatakse kõik kokku kogutud pakendid sorteerimiskeskustesse järelsorteerimisse, kus pakendid üksteisest materjalide liikide kaupa lahti sorteeritakse. Seejärel lähevad need liigiti ümbertöötlemisse. Näiteks jogurtitopsid granuleeritakse ja nendest tehakse elektripistikuid.

4. Miks peab pakendid enne konteinerisse panekut kokku pressima?
Pakendid tuleb ruumi kokkuhoiu eesmärgil võimaluste piires kokku pressida, kuna siis mahub konteinerisse palju enam pakendeid ning jäätmevedajad ei pea nn õhku transportima.

5. Miks ma pean sorteerima, kui prügivedaja valab lõpuks kõik jäätmed ühte kokku?
Prügivedajal on keelatud liigiti kogutud jäätmeid teiste jäätmetega kokku valada, välja arvatud juhul, kui liigiti kogutavate jäätmete konteineris on väga palju tavaprügi. Jäätmeid sorteerides on võimalik oma prügikulusid vähendada ja aidata kaasa looduslike ressursside kokkuhoiule. Liigiti kogutud jäätmetest toodetakse uusi materjale ja tooteid.

Lisainfo:
Margit Berg-Jürgens
margit.berg-jurgens@elva.ee
tel 5305 2500

Elva vallas levib pargitatar, mis on ohtlik võõrliik

Elva Vallavalitsuse keskkonnaspetsialisti andmetel on Elva vallas hakanud vohama maailma kõige agressiivsema võõrliigi hulka kuuluv pargitatar, mida ei tohi kasvatada ega levitada. Probleemne liik on levinud üle valla mitmetes piirkondades, sealhulgas ka Elva linnas.

MARGIT BERG-JÜRGENS,
KESKKONNASPETSIALIST

Pargitatrad kuuluvad saja maailma kõige agressiivsema võõrliigi hulka ja ohustavad kohalikku loodust nii Euroopas kui ka Ameerikas. Aedades kasvatamise tõttu on need levinud väga laialt ja kantud Eestis looduslikku tasakaalu ohustavate võõrliikide nimekirja. **See tähendab, et pargitatrad on Eestis keelatud võõrliigid ja neid ei tohi kasvatada, istutada ega levitada.**

Kõik pargitara liigid – vooljas pargitatar, sahhalini pargitatar ja nende hübriid – on nii Eestis kui ka maailmas väga invasiivsed ja hea levikuvõimega taimed. Looduslikult kasvavad nad Kagu-Aasias 2–3 meetri kõrguste puhmastena nii päikselistes, varjulistes, niisketes kui ka kuivemates kasvukohtades.

Pargitatarde hea levikuvõime taga on nende vastupidavad risoomid. Risoomidesse talletatakse toitained, mille abil kasvab ka kahe meetri sügavusel olevast väikesest risoomitükist uus taim. Kui pargitatrad levivad aedadest loodusesse, hakkavad nad kohalikke taimi välja tõrjuma. Seda nii oma tiheda kasvu, teiste varjutamise kui ka teisi taimi tõrjuvate keemiliste ühendite tootmise tõttu.

PARGITATAR. Foto: Keskkonnaamet

Iseseisvaid tõrjevõimalusi on mitmeid, kuid tulemusteni jõudmine võtab väga palju aega. Sobiv meetod sõltub igast konkreetsest asukohast, selle eripäradest ja maaomaniku võimalustest!

Erinevad tõrjevõimalused:

» Pidev niitmine – sobib pigem väikestel aladel ja kohtades, kus on soov ala madalmurusena hoida. Juurestiku kurnamine võib võtta aastaid.
» Välja kaevamine – võimalikult suure hulga juurestikust välja kaevamine, kuivatamine ja põletamine. Järgnema peab kas pidev niitmine, tärkavate võrsete väljakaevamine või sikutamine. Väljakaevatud pinnas tuleb panna tagasi, sest see sisaldab kindlasti pargitatra juureosasid ja need hakkavad uuesti kasvama.
» Käsitsi mürgitamine – septembris (õitsemise ajal) lõika vars umbes 20 cm kõrguselt maha ja õõnsusesse süsti *ca* 2 ml herbitsiidi (toimeaine glüfosaat). Korda seda kõigi vartega. NB! Taimekaitsevahendi kasutamisel järgi kõiki reegleid! Nt ära kasuta seda kaevude ja veekogude lähedal. Võimalusel telli töö professionaalidelt.
» Geotekstiiliga katmine – spetsiaalse tugeva geotekstiiliga kogu kasvukoha katmine nii, et tekstiil ulatub ka külgedelt 1 meetri sügavuseni. Jätta kaetuks umbes 10 aastaks.

Pea meeles:

» Tõrjumiseks tuleb alustada tegevust kogu kasvukohas ja jätkata nii palju aastaid, kuni varsi tärkab. See võib võtta väga kaua aega!
» Väljakaevatud juured ja lõigatud varred tuleb lasta kuivada samas lähedal ehk neid ei tohi viia kuhugi „ära"! Vastasel juhul aitad hoopis seda võõrliiki levitada. Kuivanult tuleb need põletada!
» Ära vii aiajäätmeid ega pargitatra varsi-juuri kuhugi „metsa alla", sest nii levivad võõrliigid kontrollimatult loodusesse!

Riiklikku tõrjeprogrammi (sellist nagu karuputke puhul) pargitatra osas ei ole. Life-IP projekti „Loodusrikas Eesti" raames katsetatakse üle Eesti mõningates kasvukohtades erinevaid tõrjemeetodeid.

Kui vajad võõrliigi tõrjeks nõu või soovid invasiivse võõrliigi kasvukohast teatada, kirjuta info@keskkonnaamet.ee.

Kasutatud materjal: www.keskkonnaamet.ee.

KOGUKOND

„Muuda ennast, muutub maailm“ ehk ettevõtlikkus- ja karjäärinädal Puhja Koolis

Puhja Koolis toimus esimene karjääripäev 2013. aasta oktoobris. Kuna aastatega laienesid meile olulise ja märgilise teemapäeva tegevused märkimisväärselt, siis alates 2020. aastast korraldame ettevõtlikkus- ja karjäärinädalat paralleelselt üle-eestilise ettevõtlusnädalaga.

KADRI RAUDSEPP
PUHJA KOOLI ÕPETAJA

PUHJA KOOLI ÕPILASED ETTEVÕTLIKKUS- JA KARJÄÄRINÄDALAL. Foto: erakogu

Teemanädalad on üldhariduskoolis hea viis mitmekesistada õppimist, tuua traditsioonilistesse koolipäevadesse vaheldust, laiendada silmaringi, luua seoseid igapäevaeluga. Selle aasta teemast „Muuda ennast, muutub maailm" kantuna oli 2.–6. oktoobril toimunud nädala fookus suunatud ettevõtlikule mõtteviisile ja teadlike karjäärivalikute tegemisele.

Puhja Koolis jõudsid karjääriteemad õpilasteni juba mitu nädalat varem, kui õpetajad lõimisid oma ainetundidesse arvutiteadustega seotud teemasid. Just arvutiteadus oli valdkond, millele plaanisime karjäärinädalal rohkem tähelepanu pöörata, lähtusime valdkonna valikul noorte huvist. Eesmärgistatud tunnitegevused andsid õpilastele eelteadmiste pagasi, mille toel oli julge ja põnev minna kohtuma karjäärinädala külalistega, kelleks olid Ramon Rantsus Tartu Ülikoolist ja Nikolai Konovalov *Playtech´st*. Õpilased olid varasemalt ette valmistanud küsimused huvipakkuvatel teemadel. Küsimuste esitamise ja vestluse juhtimise kandev roll oli Puhja Kooli haridustehnoloogil Riin Saadjärvel.

Noori huvitasid erinevad ametid infotehnoloogia valdkonnas, täpsemalt nende ametite sisu. Uuriti ka, millele peaks tänapäeva noor tähelepanu pöörama, et olla tulevikus IT-valdkonnas edukas? Milliseid pädevusi läheb kõige rohkem vaja, kas arvutimängude mängimine on üdini halb, kuidas näeb välja arendaja tööpäev? Selgus, et kõige halvem töö on see, mis sind ei huvita.

Põnevad õppekäigud

Ettevõtlikkus- ja karjäärinädal sisaldas ka õppekäike, kus iga klass sai põhjalikumalt tutvuda mõne tegevusvaldkonnaga. Kuna leidlikkus kuulub meie kooli põhiväärtuste hulka ning seda ettevõtlikel inimestel jagub, oli suur rõõm ja au kohtuda just oma kogukonna särasilmsete ettevõtjate ja ametite esindajatega.

4. klassi õpilased said kohaliku toitlustusettevõtja käest nippe õppeaasta lõpus toimuvaks lastepäevalaadaks – kuidas luua laadaks kaubavalikut, kuidas kujundada hindu ja uurida tooraine pakkumisi, teha reklaami ja pakendada, millised on toiduhügieeni põhimõtted ning kõige selle põhjal kujunes arusaam, et iga eduka ettevõtte aluseks on hästi läbimõeldud äriplaan, mida õnneks meie õpilased koostavad laadale eelneva õppetöö käigus.

6. klass külastas ettevõtet Rannu Seeme OÜ. Õpilastele räägiti ettevõtte olemusest, töökohtadest ning õppimisvõimalustest, tutvustati ruume ja näidati põllutöömasinaid. Saaduste tutvustamise juurde tutvustati tooted, mida on võimalik osta poest ja kus sisaldub Rannu Seeme OÜ tooraine. Äratundmisrõõmu oli märgata nii tuttavate pakendite nägemisest kui ka toodete degusteerimisest.

7. klassil avanes aga võimalus pakutrükis riiete disainimiseks töötoas, mille viis Meister Kooli programmi raames läbi ehtemeister Evar Riitsaar, kes peab oluliseks rahvuslike käsitöötraditsioonide järjepidevuse säilitamist.

8. klassi tütarlapsed tegid tutvust meditsiinivaldkonnaga. Puhja hambaarst, perearst ja proviisor jagasid väärtuslikku karjäärinõu ja uusi teadmisi ning põnevaid lugusid oma ülikooliõpingutest. Mitmele õpilasele andis kogetu teadmise, kas huvi valdkonna suhtes on püsiv või pigem mitte.

Puhja Seltsimajas sai 9. klassi õpilased end põnevas seiklusmängus proovile panna kultuuritöötaja ametis.

Teemanädal kinnitas meile taaskord – Puhja Koolis õpivad targemaks ja õnnelikumaks nii õpilased kui ka õpetajad.

Puhja Kool tänab panuse eest: Puhja Seltsimaja, restoran Käsu Hans, SK Jõusport, Puhja Lasteaed Pääsusilm, EELK Puhja Kogudus, Puhja aiand ja Üllar Kaasik, Rannu Seeme OÜ ja Madis Ajaots, Puhja Konsum Coop ja Marika Kangro, Terminal Oli OÜ, Puhja Perearstikeskus, hambaarst Ülle Sonn, Liila Nõmmik Puhja apteegist, Puhja Motoait, arvutiteaduse esindajad Nikolai Konovalov ja Ramon Rantsus, käsitöömeister Evar Riitsaar.

Sõnaus kutsub eesti keelt rikastama uute rohesõnadega

Käimas on uudissõnade konkurss Sõnaus, mis kutsub eeskätt noori uuendama eesti keelt ja pakkuma kohmakatele ning võõrapärastele sõnadele uusi vasteid. Koostöös Tallinna Euroopa rohelise pealinna programmiga keskendub sõnakorje keskkonna ja rohepöördega seotud sõnadele.

Sõnause projektijuhi Ede Tamkivi sõnul on sõnakorje eesmärk pakkuda eesti keelt rääkivatele inimestele võimalust rikastada ja kaasajastada oma emakeelt. „Keel ei ole kindlasti ainult keeleteadlaste pärusmaa ja me kõik saame sellega mängida,“ märkis Tamkivi ja lisas, et sel korral pööratakse pilk erinevatele roheteemalistele sõnadele. „Roheteemad on üha rohkem meie igapäevaelu osa ja miks mitte ei võiks noored ise välja pakkuda, milliste sõnadega nad nendest teemadest ka tulevikus rääkida soovivad.“

Kolmandat korda toimuv uudissõnade korje Sõnaus ootab sõnu esitama kõiki keelehuvilisi nii oma nime all kui ka soovi korral anonüümselt. Selleks tuleb täita sõnakorjevorm, mis on leitav Sõnause veebilehel sõnaus.ee. Kaasamaks õpilasi on veebilehel ka eraldi vorm klassidele ja teistele kollektiividele, kes saavad ühiselt sõnu esitada.

Eesti Keele Instituudi vanemkeelekorraldaja Maire Raadik soovitab sõnu luues tähele panna, et sõna oleks eestipärane, mõistliku pikkusega ja hõlpsasti hääldatav. Sõna peab saama käänata või pöörata ning see peab andma mõistest õige pildi.

Roheteemalisi uudissõnu saab esitada **kuni 30. novembrini veebilehel sõnaus.ee.** Laekunud sõnade seast teeb keeleteadlastest komisjon esimese valiku, mis seejärel esitatakse 4.–7. detsembrini rahvalemmiku hääletusele Sõnause Facebooki lehel. Igaüks saab hääletada oma lemmiku poolt ja lõpuks valib taas komisjon keelereeglitele vastavad parimad sõnad. Need kuulutatakse välja 8. detsembril ehk tuntud keeleuuendaja Johannes Aaviku sünniaastapäeval.

Lisainfo:
Ede Tamkivi, sõnakorje projektijuht, Noorte Vabamu
ede@vabamu.ee /tel 518 9487

VÄÄRIKATE ÜLIKOOL KUTSUB LOENGULE

LOENG TOIMUB
8.NOVEMBER KELL 11:00
ELVA KULTUURIKESKUSES

Kuidas sünnivad maksud ja milleks neid vaja on?

Lektor Elen Maimre,
Maksu- ja tolliameti (MTA) maksuauditi üksuse juht.

Lisainfo: 5858 6264 või teele.myller@gmail.com

Sügissemestri viimane loeng toimub 13.detsember.

ELVA VALD

Hea Elva valla eakas!
Oled väga oodatud

EAKATE VESTLUSRINGI

01.11 11.00 - 12.30 Puhja päevakeskusesse
06.11 11.00 - 12.30 Rannu päevakeskusesse
16.11 11.00 - 12.30 Elva eakate päevakeskusesse
(Supelranna 21)

Vestlust juhib psühholoog
Ave-Gail Kaskla-Kuprys

Montessori metoodika põhineb lapse enda loomulikul arengul ja teadmisjanul. Usume, et laps ei sünni puhta lehena, vaid lapsele on sündides kaasa antud vastuvõtlik meel (absorbent mind), mille abil ta keskkonnast teadmisi ja infot ammutab. Seda meeles pidades läheneb Montessori pedagoogika lapse toetamisele õppimisel.

ELVA SPORT

Isadepäev

ELVA SPORDIHOONES
12.nov kell 12.00-15.00

KUULUTUSED

Pottsepatööd, kaminad, ahjud, pliidid. Tel 5348 0240

Pakume rehvivahetusteenust! Plekkvelgede rehvivahetus al 40 € ja valuvelgede rehvivahetus al 45 €. Broneeri aeg internetist www.pillitookoda.ee või helista 5662 3826

Rehvivahetus, autoremont ja diagnostika Elvas, Muru 2 sisehoovis. Silver, 5357 6525, www.retroauto.ee

Pakun raamatupidamisteenust väikefirmadele. Tel 5648 9595

Ohtlike puude langetamine ja hooldus. Heki lõikus, kändude freesimine. www.igihaljas.ee, tel 5650 1649

Saeketaste ja -kettide teritus ja parandus. Höövliterade teritus. Tel 5198 4130

Ostan maad 0,3-7 hektarit. Omanikule hea hind. Tel 510 9827

Kolimisteenus, veoteenus, raskete esemete eritõsted, igasuguse kola tasuta / tasuline äravedu. Vanavara ost ja müük. Tel 505 6425, Jürgen

Laarox OÜ ostab metsa- ja Põllumaad. Pakume parimat hinda. Telefon 552 7322

Ehitus-, remont- ja renoveerimistööd. Sisetööd- ja välitööd, abihooned/kuurid/lehtlad, saunad/dušširuumid. San. tehnilised- ja elektritööd. Teostame nii väiksemaid töid, kui ka terviklahendusi. Tel 5602 1706

Lühiperioodiline garaaži tööalade rent koos töövahenditega. Rendiperiood alates 1 tund kuni mitu kuud. Lisainfo www.pillitookoda.ee või helista 5662 3826

Ostan kasvavat võsa, lehtpuu ja üraskikahjustusega metsa. Hea hind, kerge tehnika, kvaliteetne töö. Lisainfo tel 510 9827 või tammepalk@gmail.com

Kasumetsa küttekontor: erinevat sorti kvaliteetsed küttepuud veoga. Tel 5292 305, www.kasumetsa.ee

Müüa lõhutud küttepuid koos veoga (kuivad, toored). Tel 509 3453

Soovin osta 1 või 2-toalise korteri Elvas otse omanikult. Airi, tel 521 8713

Avalda oma kuulutus

Kuulutuse avaldamiseks kirjuta infoleht@elva.ee või helista telefonil 5662 9554. Reklaami suurused ja hinnakiri on leitav valla veebilehel www.elva.ee/infoleht.

OÜ Kasekäbi pakub erinevaid teenuseid:

- Olme- ja ehitusjäätmete vedu ja utiliseerimine
- Mulla, liiva, kruusa, killustiku, sõelmete müük
- Veo- ja tõsteteenus (multilift ja autokraana)
- Küttematerjalide müük (brikett, pellet)
- Kaeve- ja pinnasetööd
- Ostame kasvavat võsa ja pakume giljotiini teenust

Kasekäbi
PUIT- JA KÜTTEMATERJALID

Leiame lahenduse ka muude küsimuste puhul - uuri lisa!

kasekabi@gmail.com TEL: 56683202

MÄNNILINNA ILUSALONG

Teatame, et asume uuel aadressil Elva Postimajas, Puiestee 1.

58645344

www.tehnikateenus.ee
EKSKAVAATORITÖÖD TEHNIKA RENT JUHIGA ja ILMA
Niitmisteenus erinevate masinatega.
Treiler- ja kallurveod, kerghaagiste, vibroplaadi, maakiilu jne rentimine.
Sõelutud mulla killustiku müük/transport.
Rohkem infot leiate kodulehelt.
Asume Elvas.
Tel: +372 557 1494

Projekti- ja tegevustoetuste taotlusvoor on avatud kuni 1. novembrini

Taotlusi saab esitada Elva valla e-taotluste keskkonnas SPOKU.

Lisainfo:
www.elva.ee/projektitoetused
www.elva.ee/tegevustoetused

Helen Köhler, kultuurispetsialist
helen.kohler@elva.ee
tel 54540014

Avaldame kaastunnet lähedastele

Johannes Maala

surma puhul.

Rannu Liisud

Avaldame kaastunnet Eglele

kalli vanaema

kaotuse puhul.

Karima Elva kollektiiv

Leinakohin lauluhelin uinutab Sind unesse...

Johannes Maalat

17.03.1932-04.10.2023

Mälestavad head sõpra

Elve, Martin ja perekond Mals

Kesk ilusat sügist ja päikesekulda, viis sind tee kust tagasi ei tulda.

Südamlik kaastunne Reedale

kalli elukaaslase

kaotuse puhul.

Eve, Silvar, Eve, Eiki, Merike

Avaldame sügavat kaastunnet Sirje ja Egle peredele

Aino Kroonberg'i

kaotuse puhul.

Signe, Ahti, Tiina, Toomas, Ene, Hilja, Einar

Johannes Maala

Südamlik kaastunne lähedastele.

Mälestame toredat majaelanikku.

Eha tn 8 ja Eha tn 10 elanikud

Avaldame kaastunnet omastele

Helju Mooses

kaotuse puhul.

Endised töökaaslased Elva võitööstusest

Sulgunud on eluraamat, algab mälestustemaa...

Helju Mooses

Südamlik kaastunne Madele, Jutale ja Urvele peredega kalli ema kaotuse puhul.

Valga mnt 8 elanikud

Sinust mälestus me hinges igavesti elab...

Sügav kaastunne Jürile ja tema perele poja ja venna kaotuse puhul.

Marek Kalmus

9.02.1971 – 14.10.2023

SA Elva Kultuur ja Sport

Maga vaikselt, puhka rahus – südamed on Sinuga ... Mälestuste päiksekullas jääd sa ikka meiega.

Südamlik kaastunne abikaasa, ema kaotuse puhul.

Elviira Anier

Mälestab perekond Järv

Marek Kalmus

Sügav kaastunne Ailile ja Jürile armsa poja lahkumise puhul.

Südamlik kaastunne õdede- Ave, Inga, Mari-Liis, Kertu peredele ja kõigile lähedastele.

Meeta koos laste peredega

Meeldetuletus: Ranitsatoetust saab taotleda 31. oktoobrini

Ranitsatoetust on võimalik taotleda esimest korda 1. klassi mineva lapse ühel vanemal. Ranitsatoetuse saamiseks peab olema lapse ja ühe vanema rahvastikuregistrijärgne elukoht Elva vald. Ranitsatoetuse suurus on 100 eurot.
Lisainfo: www.elva.ee/ranitsatoetus1 või Sirje Erm, 525 3370 / sirje.erm@elva.ee.

TEATED

Elva valla sündmuste kalender

KUUPÄEV	SÜNDMUS	ASUKOHT	PILETI HIND
igal neljapäeval kell 16–18	OTT - otse tootjalt tarbijale, omatoodangu turg	Elva keskväljaku parkla	tasuta
kuni 30. november	Alijev Šamin õlimaalid	Elva kultuurikeskus	tasuta
kuni detsember	Kristina Siltsenko fotonäitus „Sajanditagune Muhu pulm“	Ulila keskus	tasuta
24. oktoober kell 10	Tartumaa eakate heaolupäev	Elva spordihoone	tasuta
25. oktoober kell 19	LendTeatri etendus „Proov“	LendTeater (Elva, Pikk 73)	10 € / 12 €
26. oktoober kell 12	Film „Vigased pruudid“	Elva kultuurikeskus	5 € / 6 €
27. oktoober kell 17.30	Ühiskülastust Ugala teatrisse, etendus „Tramm nimega Iha“	Korraldab Elva kultuurikeskus	19 € + buss 9 €
28. oktoober kell 16	Lille Lindmäe loeng „Leiliinidest, tahhüonenergiast ja ülitajulisest vaatest meie planeedile“	Elva Valguskoda	20 €
28. oktoober kell 19	Kristel Tikk autorilaulude õhtu koos ansambliga Hoovus	Rõngu rahvamaja	5 € / 7 €
30. oktoober kell 18.30	Puhja mälumänguturniir, eel-registreerumine kuni 27.10	Puhja seltsimaja	1 €
31. oktoober kell 18	Pilguheit Valguta ajalukku	Valguta seltsimaja	tasuta
31. oktoober kell 18.30	Vestlusõhtu „Juurtest lugudeni“ Epp Petronega	Aakre rahvamaja	tasuta
1. november kell 19	LendTeatri esietendus „Võluharjutus“	LendTeater (Elva, Pikk 73)	15 €
7. november kell 19	Andres Dvinjaninovi monokomöödia „Vanuse viiskümmend varjundit“	Elva kultuurikeskus	18 € / 21 €
7. november kell 19	LendTeatri etendus „Võluharjutus“	LendTeater (Elva, Pikk 73)	15 €
8. november kell 11	Väärikate Ülikooli loeng	Elva kultuurikeskus	tasuta
10. november kell 19	LendTeatri etendus „Proov“	LendTeater (Elva, Pikk 73)	10 € / 15 €
12. november kell 10	Laulukonkurss „Looduslaul“	Elva kultuurikeskus	pealtvaatajatele tasuta
12. november kell 12–15	Terve pere isadepäev	Elva spordihoone	tasuta
12. november kell 16	Krahvi Teatri külalisetendus „Lollim kui 6A“	LendTeater (Elva, Pikk 73)	15 €
16. november kell 18	Igapäevase näohoolduse ABC koolitus	Rõngu rahvamaja	10 €
17. novmber kell 19	Kaire Kreisi Kabaree	Elva kultuurikeskus	29 – 35 €
18. november kell 9–5	Novembrikuu laat	Elva keskväljaku parkla	tasuta
19. november kell 16	LendTeatri etendus „Võluharjutus“	LendTeater (Elva, Pikk 73)	15 €
22. november kell 11	Lastele ja nende vanematele mõeldud tantsu ja kunsti sünteesiv lavastus „SIIS-SIIN-SEAL“	Elva kultuurikeskus	Tasuta, grupi-broneeringud heili.lindepuu@gmail.com
24. november kell 19	Otepää teatri etendus „Unustamatu ööbiku villa“	Rõngu rahvamaja	8 € / 10 €

LISAINFO ELVA.EE VÕI ELVAKLUTUUR.EE

Tervitame uusi ilmakodanikke!

Damiro Balkašin
sündis 27.09.2023

Johannes Siim
sündis 01.10.2023

Gabriel Kivi
sündis 03.10.2023

Elva vald mälestab

Agu Nigul
14.06.1952-28.09.2023

Malev Sööt
09.05.1953-07.10.2023

Helju Mooses
31.03.1934-11.10.2023

Johannes Maala
17.03.1932-04.10.2023

Aare Helts
08.09.1949-09.10.2023

Elga Alatalo
30.05.1934-05.10.2023

Aino Kroonberg
15.12.1933-10.10.2023

HUGO õigusabi koostöös Justiitsministeeriumiga

Tasuta õigusnõustamine

Abi saamise tingimused:

- sissetulek kuni **1200** eurot üldküsimustes
- sissetulek kuni **2000** eurot lapse õigusi puudutavates küsimustes
- lepingutasu 5 eurot
- 2 tundi tasuta, järgnevad tunnid 45 eurot/tund

Õigusnõustamise raames on võimalik **2 tundi tasuta õigusabi** saada **võlaõiguse, perekonnaõiguse, asjaõiguse, pärimisõiguse, tööõiguse, täitemenetlusõiguse, pankrotiõiguse ja korteriühistuõiguse õigusvaldkonda jäävate küsimuste osas**. HUGO esindused asuvad suurtemates linnades üle Eesti. Nõustamist saab ka videokõne ja e-kirja vahendusel

Registreeri nõustamisele numbril:
+372 6 880 400

Lisainfo HUGO õigusabi kohta on leitav õigusabiplatvormi HUGO.legal kodulehelt www.hugo.legal

HUGO.legal

Teavita infolehe kandeprobleemist

Elva valla leht peab jõudma kõikidesse Elva valla postkastidesse kahe tööpäeva jooksul pärast ilmumist. Lehe kannet teostab Omniva. Vallaleht tuuakse postkasti koos reklaamiga.

Lehe kojukande häirete kohta palutakse helistada Omniva kliiditeeninduse telefonil 661 6616 või kirjutada info@omniva.ee.

Elva valla leht

Väljaandja: Elva vallavalitsus • Toimetaja: Triinu Paas • Küljendus: Taivo Org • Trükk: AS Printall • Kojukanne: Omniva • Tiraaž: 6550 • Järgmine leht ilmub 06.11.2023 • Kaastöö esitamise soovist teatada 23.10.2023 • Toimetuse telefon 5662 9554